

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: ف. م. شکیل
برگردان: ساین ۱۰ مهر
افزوده و ارسال: طاهر باختری
۱۴ دسمبر ۲۰۲۴

عملیات مشترک ارتش چین و پاکستان برای ریشه کن کردن ترور؟

گزارش شده بیجینگ که از ناتوانی پاکستان در مهار حملات تروریستی علیه کارگران چینی خسته شده است، در یک عملیات نظامی مشترک علیه شبه نظامیان در منطقه نآرام بلوچستان شرکت خواهد کرد. یا این عملیات اجرا می شود، یا این که علی رغم کمبود نقدینگی، سرمایه‌گذاری‌های آتی در پاکستان به طور نامحدود متوقف خواهد شد. به نظر می‌رسد بیجینگ و اسلام آباد ستراتیژی را برای راه‌اندازی یک عملیات نظامی مشترک بزرگ در ایالت نآرام بلوچستان پاکستان علیه شورشیان بلوچ طراحی کرده‌اند؛ شورشیانی که ده‌ها شهروند چینی را که در پروژه‌های مختلف کار می‌کردند کشته‌اند.

بر اساس گزارش‌های تأیید نشده، ایران نیز به دلیل هم مرز بودن با پاکستان در بلوچستان، در جریان قرار دارد. در اوایل سال جاری، هر دو کشور، در حالی که احتمال تشدید اوضاع وجود داشت، به‌منظور هدف قرار دادن پناهگاه‌های شبه‌نظامیان در امتداد مرز مشترک خود، حملاتی هوایی انجام دادند.

این هفته، گروه تروریستی جیش‌العدل مستقر در ایالت سیستان و بلوچستان ایران اعلام کرد که اسلام‌آباد و تهران در منطقه مرزی جنوب غرب کشور عملیات نظامی مشترکی آغاز کردند و ۱۲ تن از شبه‌نظامیان آنان را به هلاکت رساندند.

سازمان حقوق بشر ایران، "حل و ش" نیز این گزارش را در شبکه اجتماعی X تأیید کرد. با این حال، وزارت خارجه پاکستان گزارش‌های مربوط به عملیات مشترک در نزدیکی سراوان، یکی از شهرهای ایرانی نزدیک به منطقه پنجگور پاکستان در بلوچستان، را رد کرده و آن را «اخبار جعلی» نامیده است.

در تلاش برای کاهش ناامیدی بیجینگ و نشان دادن عزم پاکستان برای مقابله با گروه‌هایی که پشت حملات مکرر به کارگران چینی هستند، در ۱۹ نوامبر، کمیته فدرال Apex – یک نهاد مشاوره غیرنظامی کلیدی ضدتروریسم – یک عملیات نظامی قاطع علیه شبه‌نظامیان در بلوچستان را تصویب کرد.

کریدور اقتصادی پاکستان - چین (CPEC) در معرض تهدید؟

به نظر می‌رسد واکنش گند پاکستان به تشدید ستیزه‌جویی، که منجر به کشته شدن تعداد قابل توجهی از کارگران چینی درگیر در پروژه‌های مختلف در داخل آن کشور شده است، خشم چین را برانگیخته است.

ماه گذشته، بیجینگ از طریق دستگاه دیپلماتیک خود پیام روشنی به اسلام آباد ارسال، و تهدید کرد که هرگونه سرمایه‌گذاری بیشتر چین در این کشور را تا زمانی که پاکستان ستیزه‌جویان را سرکوب نکند، متوقف خواهد کرد.

دکتر غلام علی، معاون مرکز تحقیقات هانگ کانگ برای مطالعات آسیائی، به «کریدل» می‌گوید: «ثبات برای چین از اهمیت بیشتری نسبت به سیستم‌های سیاسی، ایدئولوژی‌ها و هر عامل دیگری برخوردار است. پاکستان در حال تجربه بی‌ثباتی طولانی‌مدت و افزایش سطح تروریسم، به‌ویژه با تأکید بر هدف قرار دادن اتباع چینی است. این وضعیت کاملاً با ترجیحات چین در تضاد است.»

وی خاطر نشان می‌کند که علی‌رغم استقرار بیش از ۱۵ هزار سرباز تحت فرماندهی یک جنرال دو ستاره – با هزینه قابل توجه مالیات‌دهندگان – ارتش پاکستان نتوانسته است به تهدید علیه اتباع چین پایان دهد.

دکتر علی موضع بیجینگ را به‌اختصار توضیح می‌دهد: «چین خواهان امنیت شهروندان و نهادهای خود در پاکستان است. با وجود این، پاکستان به‌رغم استفاده از شعارهایی مانند «محکم و مطمئن» و «خطاناپذیر»، همواره نتوانسته است این را تضمین کند.

اگر وضعیت بهبود نیابد، چین احتمالاً تهدید خود مبنی بر تعلیق سرمایه‌گذاری‌های آتی را ادامه خواهد داد. عدم تعهد اخیر به مرحله دوم کریدور اقتصادی چین و پاکستان (CPEC)، حتی در جریان دیدار نخست‌وزیر چین، لی کیانگ، تنها بر تردید فزاینده چین تأکید دارد.

خروج از پاکستان

جدیدترین گزارش Mettis Global، یک شرکت تجزیه و تحلیل داده‌های مالی، فاش کرد که تجدید نظر چین در مورد سرمایه‌گذاری‌های خود مستقیماً از ناتوانی اسلام‌آباد در جلوگیری از حملات مکرر ناشی می‌شود. در ماه اکتبر، چین سرمایه‌گذاری در بخش برق پاکستان را متوقف کرد، که نشان‌دهنده نگرانی‌های امنیتی این کشور است.

گروه فولاد قرن، یک شرکت بزرگ چینی، زمانی که در ۲۲ نوامبر اعلام کرد که به‌دلیل مسائل بوروکراتیک حل‌نشده، در حال خروج از پاکستان است، وضعیت را بیشتر تشدید کرد. با سرمایه‌گذاری اولیه ۳۰ میلیون دالری و برنامه‌ریزی برای گسترش آن به ۲۰۰ میلیون دالر، این خروج ضربه‌ای به چشم‌انداز اقتصادی پاکستان است.

مدیرعامل این غول فولاد، لی چونجیان، طی نامه‌ای به شهباز شریف، نخست‌وزیر پاکستان، اطلاع داد که این شرکت تصمیم گرفته است به‌دلیل مشکلات حل‌نشده متعدد با نهادهای دولتی که وظیفه مدیریت سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در کریدور اقتصادی چین و پاکستان را دارند، به فعالیت خود پایان دهد و سرمایه‌گذاری خود را در کریدور اقتصادی چین پاکستان (CPEC) پس بگیرد.

این گروه تاکنون ۳۰ میلیون دالر از مجموع سرمایه‌گذاری ۸۵ میلیون دالری تخصیص‌یافته به فاز اول را در صنایع فولاد سرمایه‌گذاری کرده است و در نظر دارد در فازهای دوم و سوم آینده، آن را به‌میزان قابل توجهی افزایش دهد.

چونجیان در نامه خود گفته است که این آخرین هشدار ما به دولت پاکستان خواهد بود و اگر مشکلات فوراً حل نشود، عملیات برچیدن نیروگاه را از منطقه ویژه اقتصادی راشاکای آغاز خواهیم کرد.

نیروهای زمینی چین؟

زمان اعلام این عملیات نظامی همزمان است با ورود نیروهای چینی به پاکستان برای مانور نظامی مشترک ضدتروریسم، که تا اواسط دسمبر ادامه خواهد داشت. حضور نیروهای چینی در این برهه حساس، هم جذاب است و هم آشکار و قطعاً در مورد دامنه دخالت چین در منطقه‌ای هنوز آشفته، موجب بروز سؤالاتی خواهد بود. همچنین، گزارش‌هایی تأیید نشده اما به‌طور گسترده مورد بحث قرار گرفته وجود دارد مبنی بر این که چین پاکستان را تحت فشار قرار داده است تا به نیروهایش اجازه دهد مستقیماً از اتباع چین محافظت کنند. چنین درخواستی، اگر درست باشد، نشان‌دهنده بی‌اعتمادی فزاینده بیجینگ به دستگاه امنیتی پاکستان است.

همان‌طور که عبدالله خان، مدیرعامل مؤسسه مطالعات درگیری و امنیتی پاکستان، حضور نیروهای چینی در پاکستان را تصادفی و در زمانی که پاکستان اعلام کرد عملیاتی در بلوچستان انجام داده است، می‌گوید:

«تا آنجا که به عملیات مشترک امنیتی مربوط می‌شود، من باور ندارم که نیروهای چینی در عملیات زمینی در مقیاس بزرگ شرکت کنند. چینی‌ها می‌توانند نقش مشاوره‌ای ایفا کنند، اما نقش رهبری با ارتش پاکستان باقی می‌ماند. با این حال، از سرگیری مانورهای مشترک ضدتروریسم پس از وقفه پنج ساله، نشان‌دهنده اتحاد حول یک ابتکار مشترک برای مبارزه با تهدید تروریستی است... ما انتظار نداریم این ۳۰۰ سرباز چینی در عملیات رزمی روی زمین شرکت کنند.»

با وجود این، مقامات در اسلام‌آباد در مورد جزئیات و چارچوب زمانی این عملیات سکوت کرده‌اند. وزیر دفاع پاکستان، خواجه محمد آصف، علی‌رغم تلاش‌های متعدد و بلاگ «کریدل» برای تماس با وی، هیچ اظهارنظری ارائه نکرد.

حرکتی ناخوشایند به موازات ایالات متحده

با این حال، یک منبع در وزارت دفاع پاکستان به «کریدل» گفت که درخواست چین برای یک مکانیسم امنیتی مشترک همچنان در حال بررسی است. او می‌گوید که مخالفت در میان مقامات ارشد نظامی زیاد است. دادن نقش رسمی به نیروهای چینی به این معنی است که نیروهای پاکستانی قادر به محافظت از منافع چین نیستند. اجازه دادن به چنین حضوری می‌تواند قدرت تصور شده ارتش پاکستان را تضعیف کند.

خان، که از فشار مشترک چین و پاکستان علیه ستیزمجویی حمایت می‌کند، اصرار دارد که پویایی‌های امنیتی در حال تغییر در جنوب آسیا مستلزم تصمیم‌گیری‌های جسورانه است. وی با مقایسه‌ای با پایگاه‌های نظامی ایالات متحده، که در طول جنگ افغانستان در سال ۱۹۷۹ و بار دیگر در طول جنگ جهانی علیه تروریسم در سال ۲۰۰۱، در پاکستان تأسیس شد، یادآور می‌شود که رابطه چین و پاکستان منحصر به فرد است:

«درک عمومی مهم است، و این جایی است که چین مزیت منحصر به فردی دارد. در حالی که مشارکت با ایالات متحده به‌طور موقت شبکه‌های تروریستی را سرکوب کرده بود، احساسات ضدآمریکائی را در این کشور تشدید کرده، به افراطگرایی دامن زده، و به حملات تروریستی ویرانگر در سراسر پاکستان منجر شده است.»

خان استدلال می‌کند که پاکستانی‌ها خلاف تصور تاریخی که ایالات متحده به عنوان یک قدرت خارجی با منافع خاص خود دارد، به‌طور گسترده چین را به‌عنوان یک شریک قابل‌اعتماد و ستراتیژیک می‌بینند. او معتقد است که مشارکت با بیجینگ نویدبخش ثبات بدون توشه ایدئولوژیک است.

در همین حال، نخست‌وزیر شریف، سید عاصم منیر رئیس ستاد ارتش، و رهبران کلیدی استان در جلسه کمیته اوج در اسلام‌آباد تصمیم گرفتند که کارزار نظامی آتی بر گروه‌های شبه‌نظامی مانند ارتش آزادیبخش بلوچستان (BLA)، تیپ مجید، جبهه آزادیبخش بلوچستان (BLF) و بلوچستان راجی آجوی، ر-سنگر، که همه آن‌ها کارگران چینی را هدف قرار داده‌اند. متمرکز شود. با این حال، تاریخ دقیق شروع این عملیات همچنان نامشخص است.

در حال حاضر، بیجینگ وضعیت را از نزدیک زیر نظر دارد، زیرا با نشانه‌هایی از تداوم بی‌ثباتی کاسه صیرش لبریز شده است. هفته‌های آتی نشان خواهد داد که آیا تضمین‌های پاکستان کافی است یا سرمایه‌گذاری چین – و به‌همراه آن، آینده کریدور اقتصادی پاکستان چین – برای مدت نامعلومی متوقف خواهد شد.

منبع:

[Joint Chinese–Pakistani military ops to wipe out terror? \(thecradle.co\)](http://thecradle.co)

افزوده مرسل: بحث در این مورد از دو جهت بسیار مهم و به تصامیم ستراتیژیک نیازمند می‌باشد:

۱- این که چین از سرمایه‌گذاری در منطقه بلوچستان امتناع بورزد مستقیماً بدان معناست که چین در قبال سیاست‌های امپریالیسم امریکا و هند که هر دو کشور با تمام قواء در صدد اند تا "پروژه کریدور اقتصادی چین پاکستان (CPEC)" را به شکست کشانیده بندرگوا در را که دورنمای حضور ستراتیژیک دولت چین در بحر هند را به نمایش می‌گذارد، عملاً از میدان خارج و در واقع پای و دست چین را از بحر هند، بحیره عرب و خلیج فارس کوتاه می‌سازند. یعنی یک شکست ستراتیژیک را بر چین تحمیل می‌دارند.

۲- اعزام نیروی نظامی برای حفظ منافع کشور در خارج از چین، بدان معناست که امپریالیسم امریکا و بقیه شرکاء قادر شده اند تا سیاست نفوذ آرام و به اصطلاح "برد برد" چین را در خارج از آن کشور به شکست کشانیده، ضمن تحمیل مصارف نظامی بر چین، آن کشور را به مانند شوروی متوفا و امپریالیسم امریکا وارد ماجراجویی‌های نظامی نماید و وجهه کنونی چین را خراب و آن کشور را به مانند خودش آماج نفرت مردم قرار دهد. طاهر باختری